

Vendim nr. 5 datë 17.01.2023

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Marsida Xhaferllari, Anëtare

Fiona Papajorgji, Anëtare

Ilir Toska, Anëtar

në datën 17.01.2023 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 10 (P) 2022 të Regjistrimit Themeltar, që i përket:

KËRKUES: PERIKLI KULE

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2022-527, datë 22.04.2022 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 3, 4, 5, 17, 18, 31, 32, 33, 42, 43, 116, 122, 131, pika 1, shkronja “f”, 134, pika 1, shkronja “i” dhe pika 2, 135, 142, 145 dhe 178 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; nenet 1, 6, 13 dhe 14 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*), neni 2 i Protokollit nr. 7 dhe Protokollit nr. 12 i saj; nenet 49, pika 3, shkronja “e”, 71 dhe 71/a të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoi relatorin e çështjes Ilir Toska, shqyrtoi kërkesën, dokumentet shoqëruese dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Në datën 08.02.1998, në fshatin Libofshë, Fier, është vrarë me armë luftarake shtetasi V.D., kufoma e të cilit është gjetur nga familjarët e tij disa ditë më pas. Për këtë ngjarje ka filluar një procedim penal kundër kërkuesit, vëllait dhe dajës së tij. Për dy të fundit, në datën 14.02.1998, është zbatuar masa e arrestit në burg, ndërsa për kërkuesin nuk është arritur të zbatohet kjo masë sigurimi shtrënguese. Të pandehurit janë dërguar për gjykim me akuzën e kryerjes së veprës penale “Vrasja me paramendim në rrethana rënduese”, të parashikuar nga pjesa e dytë e nenit 78 të Kodit Penal (KP), ndërsa kërkuesi dhe daja i tij edhe për veprën penale “Mbajtja pa leje e armëve luftarake”, të parashikuar nga neni 278, paragrafi i dytë, i KP-së.

2. Gjykimi i çështjes është zhvilluar në mungesë të kërkuesit dhe në praninë e dy të pandehurve të tjerë. Kërkuesi është mbrojtur nga një avokat i zgjedhur me prokurë të posaçme nga familjarët e tij dhe i pranuar nga gjykata. Në përfundim të gjykimit, për kërkuesin Gjykata e Rrethit Gjyqësor Fier, me vendimin nr. 154, datë 08.07.1999, ka vendosur: *“Deklarimin fajtor të të pandehurit Perikli Kule, për veprën penale të “Vrasjes me paramendim” në rrethana rënduese e në bazë të nenit 78/2 të Kodit Penal, dënimin e tij me burgim të përjetshëm. Deklarimin fajtor të të pandehurit Perikli Kule, për veprën penale të “Mbajtjes pa leje të armëve luftarake” e në bazë të nenit 278/2 të Kodit Penal dënimin e tij me dy vjet burgim. Në aplikim të nenit 55 të Kodit Penal në bashkim të dënimeve dënimin e të pandehurit Perikli Kule me një dënim të vetëm me burgim të përjetshëm. Vuajtja e dënimit i fillon nga dita e arrestimit të tij.”*. Me këtë vendim janë deklaruar fajtorë për veprën penale “Vrasja me paramendim në rrethana rënduese” edhe dy të pandehurit e tjerë, kurse njëri prej tyre edhe për veprën penale “Mbajtja pa leje e armëve luftarake”, duke u dënuar ata me burgim të përjetshëm.

3. Të pandehurit kanë paraqitur apel kundër vendimit të gjykatës së shkallës së parë. Për kërkuesin apeli është paraqitur nga avokati që e ka mbrojtur në gjykimin e çështjes në shkallën e parë, duke kërkuar prishjen e vendimit dhe kthimin e çështjes për rigjykim, me pretendimin se gjykata e shkallës së parë kishte zbatuar gabim ligjin penal në lidhje me cilësimin ligjor të veprës penale, ndërsa ajo duhej të cilësohej si vrasje në grindje e sipër dhe jo e kryer në bashkëpunim. Dy të pandehurit e tjerë kanë ngritur pretendime lidhur me vlerësimin e provave dhe për zbatim të gabuar të ligjit penal nga gjykata e shkallës së parë, duke mohuar autorësinë për veprën penale “Vrasja me paramendim në rrethana rënduese”, ndërsa i pandehuri R.K. (vëllai i kërkuesit) ka pranuar kryerjen e veprës penale “Fshehja e kufomës”, të parashikuar nga neni 303 i KP-së.

4. Me vendimin nr. 119, datë 05.10.1999, Gjykata e Apelit Vlorë ka lënë në fuqi vendimin nr. 154, datë 08.07.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Fier në lidhje me kërkuesin

Perikli Kule. Për dy të pandehurit e tjerë ajo ka ndryshuar vendimin e gjykatës së shkallës së parë dhe, duke e gjykuar çështjen në fakt, i ka deklaruar fajtorë për veprën penale “Fshehja e kufomës” dhe të pandehurin A.K. edhe për veprën penale “Mbajtja pa leje e armëve luftarake”. Edhe gjykimi i çështjes në apel për kërkuesin është zhvilluar në mungesë, ndërsa gjykata ka lejuar mbrojtjen e tij nga i njëjti avokat i zgjedhur nga familjarët. Gjykata e apelit ka arritur në përfundimin se vepra penale e vrasjes me paramendim nuk është kryer në bashkëpunim, por vetëm nga kërkuesi, për të cilin, nga ana tjetër, ishin të pranishme disa rrethana rënduese, si, motivi i dobët, kryerja e veprës penale me egërsi dhe mizori, kryerja e veprimeve që rëndojnë pasojat e veprës penale, kryerja e veprës penale duke përfutur nga marrëdhëniet e miqësisë, si dhe qenia e tij i dënuar më parë për vepra të ndryshme penale.

5. Kundër vendimit të gjykatës së apelit ka paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë prokurori pranë Gjykatës së Apelit Vlorë, duke pretenduar se zhvillimi i gjykimit të çështjes në shkallë të parë në mungesë të kërkuesit Perikli Kule ishte në mosrespektim të dispozitave procedurale penale, shkak për të cilin vendimet e gjykatave të të dyja shkallëve duhet të prisheshin dhe çështja të dërgohej për rigjykim në gjykatën e shkallës së parë. Po kështu, është pretenduar se çështja kundër kërkuesit në gjykatën e apelit ishte zhvilluar mbi ankimin e një mbrojtësi të papajisur me akt përfaqësimi nga vetë ai. Për themelin e çështjes janë ngritur pretendime në drejtim të vlerësimit të provave nga të dyja gjykatat më të ulëta dhe për zbatim të gabuar të ligjit penal ndaj të tre të pandehurve, të cilët duhet të deklaroheshin fajtorë për veprën penale “Vrasja me paramendim jo në rrethana rënduese”, të parashikuar nga pjesa e parë e nenit 78 të KP-së.

6. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 56, datë 25.02.2000, ka vendosur mospranimin e rekursit. Gabimisht, në pjesën urdhëruese të vendimit, pasqyrohet mospranimi i rekursit të të pandehurve.

7. Vendimi penal i formës së prerë për dënimin e kërkuesit është vënë në ekzekutim me urdhrin e datës 23.11.1999 të Prokurorisë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Fier, duke u ekzekutuar më 04.11.2011.

8. Pas ekzekutimit të vendimit gjyqësor të dënimit, në datën 14.11.2011, kërkuesi ka paraqitur kërkesë për rivendosjen në afat të së drejtës së rekursit. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Fier, me vendimin nr. 73, datë 07.02.2012, ka pranuar kërkesën duke e rivendosur atë në afat për të ushtruar të drejtën e rekursit në Gjykatën e Lartë kundër vendimeve nr. 154, datë 08.07.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Fier dhe nr. 119, datë 05.10.1999 të Gjykatës së Apelit Vlorë, me

arsyetimin se vendimi i gjykatës së apelit ishte dhënë në mungesë të kërkuarit dhe ai kishte marrë dijeni efektivisht për të vetëm në datën 04.11.2011.

9. Pas rivendosjes në afat, në datën 24.02.2012, mbrojtësi i zgjedhur nga vetë kërkuari Perikli Kule ka paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë. Akti i rekursit është nënshkruar edhe nga vetë kërkuari. Me anë të tij është kërkuar prishja e vendimeve të të dyja gjykatave më të ulëta dhe kthimi i çështjes për rigjykim në gjykatën e shkallës së parë me pretendimin e mosrespektimit të ligjit procedural penal nga gjykata e shkallës së parë lidhur me formimin e trupit gjykues, si dhe sa i përket zhvillimit të gjykimit në mungesë të kërkuarit. Është pretenduar, gjithashtu, edhe për zbatim të gabuar të ligjit penal nga të dyja gjykatat më të ulëta. Konkretisht, se gjykata e shkallës së parë kishte gabuar në zbatimin e pjesës së dytë të nenit 78 të KP-së për sa kohë ekzistonte vetëm një rrethanë rënduese (bashkëpunimi). Për vendimin e gjykatës së apelit është pretenduar zbatim i gabuar i ligjit procedural penal, pikërisht shkelja e nenit 425 të Kodit të Procedurës Penale (KPP), me arsyetimin se ajo, mbi ankimin e të pandehurit, kishte rënduar pozitën e tij duke shtuar rrethanat rënduese më tepër nga sa akuza ishte dërguar për gjykim. Është pretenduar edhe për zbatim të gabuar nga gjykata e apelit të ligjit penal, ndërsa kërkuari duhet të dënohej sipas pjesës së parë të nenit 78 të KP-së, ndonëse veprimet e tij më shumë kishin të bënin me nenin 76 të KP-së.

10. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2015 700 (45), datë 26.03.2015, ka prishur vendimin nr. 119, datë 05.10.1999 të Gjykatës së Apelit Vlorë dhe ka kthyer çështjen për rishqyrtim në atë gjykatë me tjetër trup gjykues. Ai ka gjetur pjesërisht të bazuar rekursin e kërkuarit, ndërsa ka konstatuar shkelje procedurale në zhvillimin e procesit me pasojë pavlefshmëri të vendimit përfundimtar vetëm për vendimin e gjykatës së apelit, pikërisht për sa i përket njoftimit të kërkuarit. Kolegji Penal ka lënë si detyrë për gjykatën e apelit që në rishqyrtimin e çështjes të përsëriste njoftimin e të gjykuarit dhe mbrojtësit në respektim të rregullave procedurale dhe të vazhdonte gjykimin, duke siguruar zhvillimin e një procesi të rregullt ligjor (*shih paragrafin 76 të vendimit të Kolegjit Penal*). Nga ana tjetër, ai ka vlerësuar se procedurat për njoftimin e të pandehurit (kërkuarit) nuk ishin respektuar edhe nga gjykata e shkallës së parë, por se provohet tërësisht se ai i ishte fshehur hetimit dhe gjykimit të çështjes (*shih paragrafin 72 të vendimit të Kolegjit Penal*).

11. Kolegji Penal ka mbajtur në konsideratë përfundimet e vendimit unifikues nr. 1/2014 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, vendim që kishte dalë për unifikimin e praktikës gjyqësore në lidhje me përfaqësimin e të gjykuarve në mungesë, si dhe të drejtën e mbrojtësve të

caktuar kryesisht nga organi procedues ose nga të afërmit e të pandehurve për të bërë ankim, në kushtet kur kishte pasur një sërë praktikash të ndryshme si nga ana e Gjykatës së Lartë, ashtu edhe nga ana e Gjykatës Kushtetuese. Në vendimin e tij, Kolegji Penal ka cituar atë çfarë Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë kanë parashtruar në paragrafët 60 dhe 61 të vendimit unifikues, mbi sentencat unifikuese të arritura, përmes të cilave arrihej të shmangej praktika e padëshiruar kur i pandehuri i gjykuar në mungesë humbiste çdo mundësi të kundërshtonte akuzat kundër tij.

12. Pas kthimit të çështjes nga Gjykata e Lartë, rishqyrtimi i saj në gjykatën e apelit është zhvilluar në prani të kërkuarit dhe mbrojtësit të zgjedhur nga vetë ai. Ky i fundit ka kërkuar përsëritjen e shqyrtimit gjyqësor në bazë të nenit 427, pika 4, të KKP-së, me qëllim që i pandehuri të jepte deklaratimet e tij, mbi pretendimin se ai nuk kishte marrë pjesë në gjykimin e çështjes në shkallë të parë. Sipas përmbajtjes së kësaj dispozite në kohën e rishqyrtimit të çështjes, gjykata vendos përsëritjen e shqyrtimit gjyqësor kur vërtetohet se i pandehuri nuk ka marrë pjesë në shkallë të parë, sepse nuk ka marrë dijeni ose nuk ka mundur të paraqitet për shkaqe ligjore. Po kështu, avokati i kërkuarit ka kërkuar që çështja të shqyrtohej nga e para dhe të mos merrej parasysh ankimi i paraqitur nga avokati që nuk ishte zgjedhur prej tij. Kërkuari ka dhënë deklaratime duke mohuar akuzën për kryerjen e veprës penale të vrasjes me paramendim. Më pas, mbrojtësi i tij ka kërkuar përsëritjen e shqyrtimit gjyqësor dhe marrjen e dëshmisë së të afërmeve të viktimës. Kjo kërkesë është refuzuar nga gjykata e apelit me arsyetimin se të afërmit e viktimës ishin dëgjuar dhe kishin dhënë dëshminë e tyre përpara gjykatës së shkallës së parë. Në përfundim të rishqyrtimit të çështjes kërkuari dhe mbrojtësi i tij kanë kërkuar prishjen e vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe dërgimin e çështjes për rigjykim, ndërsa prokurori ka kërkuar lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë. Me vendimin nr. 12, datë 30.03.2016, Gjykata e Apelit Vlorë ka vendosur: *“Ndryshimin e vendimit nr. 154, datë 08.07.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Fier për sa i përket të pandehurit Perikli Kule, në këtë mënyrë: Dënimin e të pandehurit Perikli Kule për veprën penale të “Vrasjes me paramendim” në bazë të nenit 78/1 të Kodit Penal i ndryshuar dhe dënimin e tij me 25 vjet burgim. Lënien në fuqi të vendimit për sa i përket dënimin për “Armëmbajtje pa leje”. Në aplikim të nenit 55 të Kodit Penal, në bashkim të dënimeve, dënimin e të pandehurit Perikli Kule me një dënim të vetëm prej 25 vjet burgim, që fillon nga dita e arrestimit të tij.”*

13. Kundër vendimit të gjykatës së apelit ka paraqitur rekurs Prokuroria pranë Gjykatës së Apelit Vlorë, duke kërkuar prishjen e këtij vendimi dhe lënien në fuqi të vendimit nr. 154, datë 08.07.1999 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Fier.

14. Po kështu, kundër vendimit të gjykatës së apelit ka paraqitur rekurs edhe mbrojtësi i zgjedhur nga kërkuesi Perikli Kule gjatë rishqyrtimit të çështjes në apel. Akti i rekursit është nënshkruar edhe nga vetë kërkuesi. Me anë të tij është kërkuar prishja e vendimeve të të dyja gjykatave më të ulëta dhe dërgimi i çështjes për rigjykim në shkallë të parë, me pretendimin se gjykata e apelit nuk kishte zbatuar detyrat e lëna nga Gjykata e Lartë duke mos përsëritur shqyrtimin gjyqësor, për më tepër nisur edhe nga qëndrimi mohues i të gjykuarit ndaj akuzës, qëndrim ky i ndryshëm nga bashkëpandehurit e tjerë në çështje, deklaratimet e të cilëve ishin pranuar të mirëqena nga gjykata në shkelje të nenit 156/b të KKP-së, pa iu dhënë mundësia kërkuesit të ballafaqohet me ata. Është pretenduar, po ashtu, se rishqyrtimi i çështjes nga gjykata e apelit mbi ankimin e avokatit që nuk ishte zgjedhur nga vetë kërkuesi binte në kundërshtim me vendimin unifikues nr. 1/2014 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë. Së fundi, është pretenduar për zbatim të gabuar të ligjit procedural penal nga gjykata e apelit, pikërisht të nenit 380 të KKP-së, me arsyetimin se vendimi ishte marrë mbi prova që nuk ishin verifikuar gjatë shqyrtimit gjyqësor ndërsa gjykata kishte pranuar se arma e krimit i përkiste kërkuesit pasi ishte sekuestruar në banesën e tij, në një kohë kur, sipas provave të administruara, arma ishte sekuestruar gjatë këqyrjes së vendit të ngjarjes, sipas procesverbalit të datës 15.02.1998, pavarësisht faktit se ky procesverbal ishte nënshkruar nga babai i kërkuesit.

15. Me vendimin nr. 00-2022-527, datë 22.04.2022, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur: *“Mospranimin e rekurseve të paraqitura nga Prokuroria pranë Gjykatës së Apelit Vlorë dhe kërkuesi Perikli Kule kundër vendimit nr. 12, datë 30.03.2016 të Gjykatës së Apelit Vlorë”*, me arsyetimin se në to nuk ngrihen shkaqe nga ato të parashikuara nga neni 432 i KPP-së.

16. Me kërkesën e datës 21.11.2022, kërkuesi Perikli Kule i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me ankim kushtetues individual, sipas objektit të tij.

II

Pretendimet e kërkuesit

17. **Kërkuesi** ka parashtruar se vendimi i kundërshtuar i ka cenuar të drejtën për proces të rregullt në drejtim të:

- 17.1. *Së drejtës së aksesit e lidhur me të drejtën e mbrojtjes*, pasi Gjykata e Lartë nuk e ka njoftuar në përputhje me nenin 436, pika 3, të KPP-së të paktën 30 ditë përpara në këndin e njoftimeve dhe në adresat elektronike të deklaruara. Njoftimi i afishimit për seancën nuk ka as nënshkrim dhe as datë se kur është vendosur në këndin e afishimeve, nëse është vendosur atje. Planifikimi i gjykimit ka qenë për në datën 19.04.2022 dhe jo në datën 22.04.2022 dhe në fashikull nuk ndodhet asnjë akt që vërteton shtyrjen e saj në përputhje me rregullat procedurale. Edhe njoftimi i seancave sipas nenit 436 të KPP-së është në kundërshtim me Kushtetutën, që kërkon që njoftimi të jetë efektiv dhe jo thjesht formal, ndaj pika 2 e këtij neni duhet të shfuqizohet.
- 17.2. Në kundërshtim me nenet 115 dhe 117 të KPP-së, Kolegji Penal nuk ka mbajtur procesverbal për seancën dhe ajo nuk është regjistruar as audio, në kundërshtim edhe me udhëzimin nr. 353, datë 03.09.2013 të ministrit të Drejtësisë, të cilat nuk bëjnë dallim për seancat që zhvillohen në dhomën e këshillimit. Po kështu, relacioni i çështjes nuk është nënshkruar nga gjyqtari relator, por vetëm nga ndihmësmagjistrati, çka e bën të pavlefshëm atë.
- 17.3. Gjykata e Lartë duhej të kishte vendosur kthimin e çështjes në gjykatën e shkallës së parë, si e vetmja mënyrë për të rivendosur të gjitha të drejtat e të pandehurit të gjykuar në mungesë, pra një proces “*de novo*”. Kërkuesi është privuar nga e drejta për të ushtruar të drejtat që nuk ishin ushtruar gjatë gjykimit në mungesë, siç është e drejta për të kërkuar gjykimin e shkurtuar. Bazuar në nenin 427, pika 4, të KPP-së, gjykata e apelit duhej të përsëriste shqyrtimin gjyqësor, pasi në këtë mënyrë do të mund të rivendosej edhe e drejta për gjykim të shkurtuar. Ndonëse në apel kërkuesi ka qenë vetë i pranishëm, ai është gjykuar bazuar në ankimin e avokatit të caktuar gjatë gjykimit në mungesë, pa tagra përfaqësimi, dhe nuk i është lejuar të parashtronte para gjykatës argumentet e tij, çka përbën shkelje të së drejtës për t’u mbrojtur, sipas neneve 31 dhe 33 të Kushtetutës, dhe shkelje të garancive të procesit të rregullt sipas nenit 42 të Kushtetutës. Gjykimet në Gjykatën e Lartë dhe në gjykatën e apelit nuk kanë qenë mjete efektive për kërkuesin.
- 17.4. *Parimit të barazisë së armëve dhe kontradiktoritetit*, pasi Kolegji Penal, edhe pse në kohën kur është shqyrtuar rekursi kishin hyrë në fuqi ndryshimet ligjore të KPP-së, konkretisht nenet 58 dhe 58/a, nuk ka thirrur dhe njoftuar viktimat e veprës penale

për të cilën është gjykuar kërkuesi, jo vetëm për respektimin e të drejtave të tyre, por edhe për zbatimin e ligjit, për sa i takon caktimit të dënimit.

17.5. Po kështu, gjykata e apelit ka shkelur nenin 380 të KPP-së që e ndalon të vendosë mbi prova që nuk janë marrë ose verifikuar në shqyrtimin gjyqësor. Në faqen 8, paragrafi 2, të vendimit të gjykatës së apelit, është arsyetuar se gëzhojat janë qitur nga arma automatike që është sekuestruar në banesën e kërkuesit, ndërkohë që sipas procesverbalit të këqyrjes së datës 14.02.1998, mbajtur në banesën e kërkuesit, nuk është konstatuar dhe sekuestruar ndonjë automatik. Gjykatat kanë marrë vendim mbi prova që nuk janë marrë dhe nuk i janë nënshtruar debatit gjyqësor.

17.6. *Standardit të arsytimit*, pasi me një arsyetim të mangët Gjykata e Lartë iu referohet detyrave të lëna në vendimin e mëparshëm kur ato janë të ndryshme nga sa ka vepruar gjykata e apelit. Edhe pse riçelja e hetimit gjyqësor është ngritur vazhdimisht, Gjykata e Lartë e ka injoruar dhe kjo ishte e vetmja mënyrë për të siguruar një mbrojtje efektive të të gjykuarit në mungesë. Ndryshe nga sa arsyeton Gjykata e Lartë, pretendimet lidhur me provat dhe faktet ishin parashtruar para saj si çështje të karakterit kushtetues, për të cilat ajo duhet të arsyetonte posaçërisht.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për legjitimitimin e kërkuesit

18. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me inicimin e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret e nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike efektive, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

19. Kriteret e lartpërmendura për pranueshmërinë e ankimit kushtetues individual janë të natyrës kumulative, pra duhet të plotësohen njëkohësisht. Në këtë vështrim, mjafton

mosplotësimi i njërit prej tyre që kërkuesi të mos legjitimohet për vënien në lëvizje të gjykimit kushtetues.

20. Në këndvështrim të verifikimit të plotësimit të këtyre kriterëve, kërkuesi legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, sepse ka qenë palë në procesin penal në të cilin janë dhënë vendimet e kundërshtuara, për rrjedhojë është bartës i të drejtave kushtetuese të pretenduara të cenuara.

21. Për sa i përket legjitimitetit *ratione temporis*, në kuptim të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, individ, pasi të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e të drejtave të tij, mund ta paraqesë kërkesën në Gjykatë brenda 4 muajve nga konstatimi i cenimit. Gjykata në jurisprudencën e saj, në rastet e kundërshtimit të vendimeve gjyqësore, ka llogaritur afatin 4-mujor, duke filluar nga data e dhënies së vendimit nga gjykata që ka përfunduar procesin gjyqësor, nëse kërkuesi nuk provon në nivel kushtetues se ka marrë dijeni në një datë të ndryshme (*shih vendimet nr. 14, datë 21.06.2022; nr. 84, datë 26.12.2017; nr. 80, datë 18.12.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Kolegji vëren se vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, objekt i kësaj kërkesë, që ka përmbyllur procesin gjyqësor ndaj kërkuesit, është i datës 22.04.2022, ndërsa kërkesa është paraqitur në Gjykatë në datën 21.11.2011, pra jashtë afatit ligjor. Në kërkesë, si argument në mbështetje të plotësimit të këtij kriteri të pranueshmërisë, është parashtruar se vendimi nuk i është njoftuar kërkuesit dhe as ndonjë personi tjetër të pajisur me prokurë sipas ligjit dhe se ky vendim nuk ka qenë i disponueshëm as në faqen zyrtare të Gjykatës së Lartë. Po kështu, në kërkesë është pretenduar se ky vendim i është njoftuar në datën 31.08.2022 njërit prej mbrojtësve që përfaqësojnë kërkuesin në Gjykatën Kushtetuese.

23. Referuar akteve bashkëlidhur kërkesës rezulton se pas rivendosjes së të drejtës së kërkuesit për të paraqitur rekurs, ai i është drejtuar Gjykatës së Lartë me rekurs, i cili është nënshkruar nga avokati A.K. Sipas të dhënave të faqes zyrtare të kësaj gjykate, rezulton se kjo çështje është planifikuar për shqyrtim në dhomë këshillimi për në datën 19.04.2022 dhe sipas njoftimit në rubrikën “Njoftime për publikun”, çështjet penale të kësaj date, ku përfshihet edhe ajo e kërkuesit, janë shtyrë për datën 22.04.2022. Po sipas kësaj rubrike, rezulton që për çështjet e shqyrtuara nga Kolegji Penal në dhomën e këshillimit të datës 22.04.2022 është njoftuar mënyra e përfundimit të saj dhe konkretisht për çështjen e kërkuesit jepet informacioni se është vendosur “*Mospranimi i rekursit të paraqitur nga prokurori kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Vlorë*”. Po sipas të dhënave të publikuara nga Gjykata e Lartë, në rubrikën “Çështje të

shpallura në gjykim”, ku publikohen edhe çështjet për shqyrtim në dhomën e këshillimit, ashtu edhe në rubrikën “Çështje të ardhura”, ku pasqyrohen detajet e çështjes, rezulton se janë publikuar si data e seancës ashtu edhe data e marrjes së vendimit dhe numri i tij, sikundër edhe statusi i çështjes “Mbyllur”.

24. Kolegji vëren se fakti nëse personi ka ose jo dijeni për procesin mund të provohet në çdo lloj mjeti të lejuar nga ligji procedural (*shih vendimin nr. 11, datë 07.02.2011 të Mbledhjes së Gjyqtarëve të Gjykatës*). Rezulton se me aktin e përfaqësimit (emërtuar “Prokurë e posaçme”) nr. 1648 prot., datë 02.08.2022 të nënshkruar përpara drejtuesit të Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale, Korçë, kërkuesi ka emëruar si përfaqësues të tij avokatët Jordan Daci dhe Esmerald Xhafa për ta përfaqësuar para Gjykatës Kushtetuese dhe Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, çka lë të kuptohet për qenien e tij në dijeni për përfundimin tashmë të procesit gjyqësor përpara gjykatave të zakonshme. Me shkresat e datave 19.08.2022 dhe 30.08.2022, përfaqësuesi i kërkuesit i është drejtuar me kërkesë Gjykatës së Lartë për t’i vënë në dispozicion aktet e dosjes gjyqësore dhe kopje të vendimit të saj. Me shkresën nr. 4089/1, datë 31.08.2022, Gjykata e Lartë i ka dërguar mbrojtësit të kërkuesit vendimin e Kolegjit Penal nr. 00-2022-527, datë 22.04.2022 dhe e ka informuar se dosja gjyqësore është dërguar për t’u arkivuar pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Fier, ndaj për marrjen e akteve të kërkuara të dosjes duhet t’i drejtohet asaj gjykate. Kjo është data në të cilën në kërkesë pretendohet se është njoftuar vendimi i kundërshtuar dhe nga e cila duhet të llogaritet edhe afati ligjor i paraqitjes së ankimit kushtetues.

25. Bazuar në sa më sipër, Kolegji vlerëson se kërkuesi nuk ka arritur të provojë në nivel kushtetues se ka marrë dijeni në një datë të ndryshme nga ajo e dhënies së vendimit nga Gjykata e Lartë dhe e njoftuar në faqen e saj zyrtare përmes informacionit të datës 22.04.2022. Kërkuesi nuk ka paraqitur prova përmes të cilave të provohet bërja në një datë të ndryshme i disponueshëm efektivisht për palët të vendimit të Gjykatës së Lartë, sikundër as prova për vërtetimin e pamundësisë për të marrë dijeni për vendimin nga vetë ai ose mbrojtësi i zgjedhur për ta përfaqësuar në atë gjykatë. Në kushtet kur është vetë kërkuesi që ka vënë në lëvizje Gjykatën e Lartë me rekurs, ai ka pasur interesin për të ndjekur fatin e çështjes së tij. Kolegji vëren se në rekursin e paraqitur bashkëlidhur kërkesës, nuk rezulton që përfaqësuesi i kërkuesit, avokati A.K., të jetë kujdesur për të shënuar të dhënat elektronike të kontaktit për qëllim njoftimi nga sekretaria e Gjykatës së Lartë, çka do të mundësonte njoftimin e drejtpërdrejtë të tij edhe për vendimmarrjen e saj. Vlen të theksohet se një rrethanë e tillë nuk evidentohet në kërkesën për

shqyrtim, duke mos u ngritur as pretendime në këtë aspekt. Nga ana tjetër, Kolegji vlerëson se fakti që kërkuesi ka emëruar dy mbrojtës të tjerë për të paraqitur kërkesë në Gjykatën Kushtetuese, si dhe fakti që atyre u është njoftuar zyrtarisht vendimi në datën 31.08.2022, pas kërkesës së drejtuar Gjykatës së Lartë, nuk është i mjaftueshëm në nivel kushtetues për të provuar se kjo është data e marrjes dijeni për vendimin, për sa kohë që është në të drejtën e palës së interesuar për të kërkuar dhe tërhequr në çdo moment pranë sekretarisë gjyqësore kopje të vendimit gjyqësor.

26. Gjykata ka theksuar se fakti që kërkuesi është i izoluar për shkak të vuajtjes së dënimit me burgim, është një rrethanë që e vështirëson të marrë dijeni për vendimmarrjen e Gjykatës së Lartë nga njoftimi me shpallje (*shih vendimin nr. 14, datë 21.06.2022 të Gjykatës Kushtetuese*). Megjithatë, në kushtet kur në kërkesë nuk është paraqitur asnjë argument ose provë bindëse në lidhje me vonesën eventuale për marrjen dijeni, si dhe për njohjen me vendimin e arsyetuar objekt kundërshtimi të Gjykatës së Lartë, si datë e fillimit të afatit ligjor të ankimit kushtetues konsiderohet data e njoftimit të këtij vendimi në faqen zyrtare të asaj gjykate. Për rrjedhojë, Kolegji vlerëson se kërkuesi nuk legjitimohet *ratione temporis* për vënien në lëvizje të Gjykatës Kushtetuese, pasi kërkesa është paraqitur jashtë afatit ligjor 4-mujor.

27. Në përfundim, Kolegji çmon se kërkesa nuk plotëson kriteret ligjore për pranimin e saj për shqyrtim në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, në bazë të nenit 31/a, pikat 1 dhe 2, shkronja “ç”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.